

MEMO

Van: Johan Vermeer
directeur-bestuurder
Samenwerkingsverband VO Zuid Kennemerland
Aan: Internetconsultatie
Betreft: Experiment Onderwijszorgarrangementen
Datum: 12 november 2021

Inleiding

In deze notitie leg ik kort namens het samenwerkingsverband uit wat ons bezwaar is tegen de nu voorliggende tekst voor experimenteerruimte in de wet.

Ons bezwaar is gebaseerd op alle ervaring en kennis die we hebben opgedaan met meerdere onderwijszorgarrangementen in onze regio. Eén van deze arrangementen is al jaren bekend bij beide ministeries OCW en VWS: het is momenteel één van de twintig proeftuinen. Het gaat om het onderwijszorgarrangement 'Dagklas' dat het samenwerkingsverband samen met een jeugdhulpaanbieder (Megakids) uitvoert. In de huidige pilotfase is ruimte voor acht leerlingen per schooljaar.

Het meest remmend en knellend is het feit dat dit arrangement draait op twee geldstromen: één op grond van de jeugdwet en één op grond van passend onderwijs. Het ontbreekt aan heldere regels en gewoontes om te bepalen wie wat betaalt. Of andersom gezegd: het zou veel beter zijn als hier ontschot kan worden. Daarnaast is er aan beide zijden (jeugdhulp, onderwijs) een enorme hoeveelheid aan regels ontstaan waar een dergelijk experiment mee te maken heeft. Het is niet te doen deze regels alle te kennen, er rekening mee te houden en aan te voldoen. Er resteren altijd knelpunten op grond van bestaande regelgeving. Dit kunnen ook knelpunten voor de ouders en de betrokken jongeren zijn.

Het onderwijszorgarrangement in het kort. Bij Megakids worden leerlingen opgevangen met angst- en autisme kenmerken. Deze leerlingen durven en kunnen om onderliggende redenen niet naar school; ook niet naar onze VSO Daaf Geluk die al veel leerlingen met dit profiel opvangt. Bij Megakids worden leerlingen begeleid tot terugkeer in het onderwijs. In de Dagklas begeleiden we leerlingen voor wie terugkeer naar het onderwijs op dat moment niet een reëel doel is; de leerlingen gaan daarna naar andere uitstroombestemmingen: mbo, dagbesteding, arbeid of een ander onderwijszorgaanbod.

Eerste bezwaar

Het grootste bezwaar tegen de nu voorliggende regeling is dat het een éézijdige onderwijsregeling is. Dat gaat de samenwerking en de ontschotting van de budgetten niet helpen. Dat het éézijdig is, blijkt het meest pregnant uit artikel 4, waarin het maximale budget vanuit het samenwerkingsverband vastgelegd wordt, zonder iets te stellen over de bijbehorende jeugdwet budgetten. In de praktijk zal

dit ertoe leiden dat er slechts een financiële verschuiving plaats zal vinden van budget. Het draagt op geen enkele manier bij aan het oplossen van het hoofdknelpunt dat er twee financiële stromen zijn. In de praktijk hebben wij geleerd dat de ideale situatie is dat er een gespiegelde samenwerking is tussen gemeente en samenwerkingsverband; zo is het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) ook wettelijk ingericht. Dit experimenteerbesluit zou op z'n minst een heldere spiegelbepaling moeten bevatten, zowel voor budget als voor samenwerking, aanvragen en zeggenschap.

Tweede bezwaar

Het tweede bezwaar is dat een schoolbestuur de aanvraag moet indienen. In onze proeftuin participeren leerlingen vanuit meerdere scholen en schoolbesturen. Het gaat om het organiseren van een bovenschools onderwijzorgarrangement. Het gaat ook over de inzet van middelen vanuit het samenwerkingsverband. Het ligt dus het meest voor de hand dat het samenwerkingsverband dit experiment aanvraagt. En gezien het eerste bezwaar: het ligt het meest voor de hand dat gemeente én samenwerkingsverband gezamenlijk aanvragen om zo de gezamenlijke verantwoordelijkheid randvoorwaardelijk te maken.

Overige bezwaren

De experimenteerregeling neemt een aantal van de huidige knelpunten niet weg. Waarom moet je ingeschreven zijn op een school om in een onderwijzorgarrangement geplaatst te kunnen worden? Waarom krijg je het uitstroomprofiel 'arbeid' als je niet een volledig diploma kunt halen maar wel kunt leren? Enzovoorts. Ieder jaar dat onze pilot/proeftuin nu bestaat ontdekken wij nieuwe knelpunten waar ouders en jongeren last van hebben.

Alternatieven?

Als Inspiratieregio hebben wij ook deelgenomen aan de aanpak 'Met Andere Ogen'. In dit traject zijn de wettelijke knelpunten door AEF in kaart gebracht:

[Rapport 'Ontwikkelen over de grenzen heen' | Met Andere Ogen \(aanpakmetandereogen.nl\)](#)

In hoofdstuk 5 wordt een breed advies gegeven hoe de bestaande knelpunten aan te pakken.

Ook is in deze aanpak ingezoomd op de financiering van onderwijzorgarrangementen.

[AEF-rapport schept helderheid in financiering OZA's | Met Andere Ogen \(aanpakmetandereogen.nl\)](#)

Dit rapport maakt in mijn ogen duidelijk dat een succesvol onderwijzorgarrangement baat heeft bij heldere afstemming van twee financieringsstromen. Het werkt meerdere alternatieven uit om dit vorm te geven.